

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. J.M.**, advokát so sídlom S.B., správca konkurznej podstaty úpadcu: A., a.s., R.T., IČO: X., zast. JUDr. J.G., advokátom so sídlom D.B. proti žalovanému: **V., a.s.**, M.B., IČO: X., **o určenie pohľadávky**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. septembra 2006, č.k. 55Cbi 77/2004-120, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. septembra 2006, č.k. 55Cbi 77/2004-120 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 7. septembra 2006, č.k. 55Cbi 77/2004-120 žalobu žalobcu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd určil, že žalovaný nemá voči žalobcovi ako úpadcovi vykonateľnú pohľadávku, ktorú si žalovaný prihlásil ako konkurzný veriteľ do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu - A., a.s., T., vedenom pod sp.zn. 28K 218/2002.

Predmetný konkurz bol vyhlásený uznesením 23. októbra 2003 a 15. decembra 2003 bola konkurznému súdu doručená prihláška pohľadávky žalovaného v celkovej výške 20 065 626,35,-- Sk. Prihláška je evidovaná pod číslom X.. Žalobca na prieskumnom pojednávaní 3. mája 2004 poprel túto pohľadávku v celom rozsahu čo do pravosti a jej výšky s odôvodnením, že doklady a zmluvy sú neplatné.

Žalobca v žalobe uviedol, že v čase konania prieskumného pojednávania nemohol byť žalovaný účastníkom konkurzného konania, pretože pohľadávku, ktorú si uplatnil, už nevlastnil. Uviedol, že táto pohľadávka nie je pohľadávkou vykonateľnou, keďže v samotnej Notárskej zápisnici č. N X./98, Nz X./99 z 22. októbra 1999 je ako exekučný titul v súdnom konaní vylúčená.

Žalovaný uviedol, že pohľadávka, ktorú si prihlásil do konkurzného konania, bola zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice č. N X./2004, Nz X./2004 zo 7. januára 2004 postúpená na postupníka G., s.r.o., L.B., IČO: X.. Žalovaný postúpil na postupníka pohľadávku zo zmluvy o úvere č. X./96 v celkovej výške 19 897 264,03,-- Sk s tým, že postúpením pohľadávky prešli na postupníka aj všetky práva, vrátane práv zo zabezpečenia.

Žalovaný uviedol, že prihlásením pohľadávky sa stal konkurzným veriteľom a účastníkom konania, pričom k zmene účastníka konkurzného konania dochádza v súlade s § 7 ods. 4 veta prvá ZKV, t.j. až oznámením zmeny veriteľa pohľadávky konkurznému súdu. Nový veriteľ túto skutočnosť do dňa konania prieskumného pojednávania súdu neoznámil, preto žalovaný bol naďalej účastníkom konania aj v čase konania prieskumného pojednávania, v dôsledku čoho bol súd oprávnený preskúmať prihlášku žalovaného ako konkurzného veriteľa. Žalobca nepreukázal, že by bola pohľadávka žalovaného zanikla

inak. Zdôraznil, že zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená medzi ním a G., s.r.o., L. B. písomne vo forme notárskej zápisnice, t.j. v súlade so zákonom, a preto navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd prvého stupňa konštatoval, že prieskumné pojednávanie sa konalo 3. mája 2004, žalobca podľa ust. § 23 ZKV doručil žalobu na súd 2. augusta 2004, teda v lehote 3 mesiacov, teda v lehote stanovenej konkurzným súdom na prieskumnom pojednávaní.

Žalovaný si prihláškou uplatnil v konkurznom konaní, sp.zn. 28K 218/2002 svoju pohľadávku ako vykonateľnú pohľadávku na základe notárskej zápisnice N X./1998, Nz X./99, spísanú 22. októbra 1999, dňa 15. decembra 2003.

V predmetnej notárskej zápisnici dlžník ako povinný - spoločnosť A., a.s., T. prehlásil, že súhlasí s vykonateľnosťou jeho záväzku a aj s tým, aby žalovaný - V., a.s., M.B. ako oprávnená osoba, pristúpila k uplatneniu svojho práva z úverovej zmluvy formou exekúcie na všetok jeho súčasný a aj budúci hnutel'ný a nehnuteľný majetok. Úpadca súhlasil s vykonateľnosťou notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku a § 274 písm. e) O.s.p. a tiež s tým, aby jeho záväzky, ktoré vyplynuli z úverovej zmluvy č. X./96 uzatvorenej so žalovaným 6. novembra 1996 v znení dodatkov č. 1 až 4, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi devízový úver vo výške 4 717 500,-- DEM a ktoré ku dňu spísania notárskej zápisnice žalovanému nevrátil, boli uspokojené z jeho majetku. Pohľadávka žalovaného voči žalobcovi ako úpadcovi je zabezpečená aj vlastnými zmenkami vystavenými 12. novembra 1997 na rad V., a.s., M.B. so splatnosťou 14. októbra 2002 na sumu 10 mil. Sk a zmenkou vystavenou v ten istý deň na rad so splatnosťou 15. apríla 2002 na sumu 10 mil. Sk.

Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný v čase prieskumného pojednávania nebol konkurzným veriteľom.

Podľa ust. § 7 ods. 1 ZKV platného k 3. októbru 2002 účastníkmi konkurzu sú veritelia, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu, veritelia, ktorí prihlásili svoje pohľadávky podľa § 20 ZKV a dlžník.

Podľa § 7 ods. 3 ZKV postavenie účastníka konkurzu veriteľovi zaniká, ak celá jeho pohľadávka ostala sporná z dôvodu, že svoje právo v lehote určenej súdom neuplatnil alebo ho uplatnil neúspešne (§ 23 ods. 2 a 5 ZKV). Podľa ust. § 7 ods. 4 ZKV - ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ, ktorý túto skutočnosť oznámi súdu.

Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice. K zmene účastníka konkurzu dochádza dorúčením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do zverejnenia konečnej správy (§ 29 ods. 3 ZKV).

Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice, súd rozhodne o nepripustení zmenky účastníka konkurzu uznesením. Na zámenu účastníkov konkurzu sa nevzťahuje osobitný predpis.

Účastníkom konkurzného konania podľa znenia ZKV platného v čase konania prieskumného pojednávania prestane byť pôvodný konkurzný veriteľ až vtedy, keď konkurznému súdu túto skutočnosť nový veriteľ oznámi.

Zákon o konkurze a vyrovnaní (ZKV) nestanovuje lehotu do uplynutia ktorej by bolo nevyhnutné oznámiť konkurznému súdu zmenu veriteľa.

Preto pre posúdenie pravosti konkurzným veriteľom prihlásenej pohľadávky je podstatný stav v čase podania prihlášky do konkurzu. Nie je vylúčené, že k zmene konkurzného veriteľa dôjde aj po prieskumnom pojednávaní, pretože podľa § 33 ZKV k zmene na strane konkurzného veriteľa môže dôjsť až do prijatia rozvrhového uznesenia.

Je preto nesporné, že žalovaný bol v čase konania prieskumného pojednávania naďalej účastníkom konkurzného konania, keďže k zmene konkurzného veriteľa nedošlo zákonným postupom podľa § 7 ods. 4 ZKV.

Rovnako nedošlo ani k zániku jeho účasti v konkurznom konaní.

Zmena veriteľa pohľadávky automaticky neznamená aj zmenu účastníka konania. Žalovaný bol v čase prihlásenia pohľadávky do konkurzu jej veriteľom, teda jediným aktívnym legitimovaným subjektom na jej prihlásenie. V danej veci aj napriek hmotnoprávnej zmene veriteľa nedošlo k procesnej zmene.

Argumenty uvádzané žalobcom by boli relevantné len v tom prípade, keby bola bývala prihlásená pohľadávka do konkurzu súbežne pôvodným a aj novým veriteľom.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že pohľadávka je vykonateľná vtedy, keď sa dá vykonať minimálne v exekučnom konaní.

Vykonateľnosť žalovaného pohľadávky vyplýva z Notárskej zápisnice N x./99, Nz x./99 spísanej 22. októbra 1999 na notárskom úrade, ktorá je exekučným titulom podľa ust. § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z., čo korešponduje aj s ust. § 274 písm. e) O.s.p. platným v čase konania prieskumného pojednávania.

Incidenčné konanie o popretej vykonateľnej pohľadávke nie je konaním o riadnom či mimoriadnom opravnom prostriedku a pre súd platí, že už v raz rozhodnutej veci nemôže rozhodnúť znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.).

V incidenčných konaniach o popretej vykonateľnej pohľadávke sa súd obmedzí len na zistenie, či exekučný titul zaväzuje úpadcu a či po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti nastala alebo nenastala skutočnosť, v dôsledku ktorej uložená povinnosť zanikla alebo či došlo k jej zmene alebo k zmene povinného subjektu.

V predmetnej veci takáto skutočnosť nenastala.

Súd prvého stupňa, keďže v konaní zistil, že pohľadávka prihlásená do konkurzu je pohľadávkou vykonateľnou, v celom rozsahu žalobu zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov konania, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie z týchto dôvodov:

Rozhodnutie prvostupňového súdu je nesprávne právne, ale aj skutkové vyhodnotenie stavu veci.

Ku dňu prieskumného pojednávania, t.j. k 3. máju 2004 neuplatnil skutočný vlastník pohľadávky svoje nároky, pretože tie boli uplatňované tým, kto už hmotnoprávne nebol vlastníkom pohľadávky. Nemožno oddeliť procesné postavenie vlastníka pohľadávky od hmotnoprávnych podmienok.

Žalobca svoje odvolanie z 31. októbra 2006 doplnil písomným podaním zo 4. apríla 2007 (doplnenie dôvodov odvolania zo dňa 30.10.2006) v č.l. 133, ako i podania žalobcu, došlé na Najvyšší súd SR 30. apríla 2007 a 20. septembra 2007 (č.l. 137 a 144), ku ktorým odvolací súd neprihliadol s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p., keďže tieto boli podané po uplynutí lehoty na odvolanie.

Žalovaný sa písomne k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa, tak v otázke pasívnej legitímácie žalovaného, ako i v otázke vyhodnotenia incidenčnej žaloby, týkajúcej sa popretia vykonateľnosti prihlásenej pohľadávky žalovaného správcom konkurznej podstaty a považuje preto rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne.

Žalobca v odvolaní namieta, že ku dňu prieskumného pojednávania, t.j. k 3. máju 2004 si neuplatnil skutočný vlastník pohľadávky svoje nároky, pretože tieto boli uplatňované tým, kto už hmotnoprávne nebol vlastníkom pohľadávky. Má za to, že nemožno oddeliť procesné postavenie vlastníka pohľadávky od hmotnoprávnych podmienok.

Je nesporné, že žalovaný sa stal veriteľom úpadcu A., a.s., T., keďže si svoju pohľadávku prihlásil do konkurzu vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici na jeho majetok dňa 15. decembra 2003 a je evidovaný pod č. X..

Rovnako nie je sporné, že v súlade s ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka žalovaný postúpil svoju pohľadávku prihlásenú do konkurzu, sp.zn. 28K 218/2002 na tretí subjekt, t.j. G., s.r.o., B. zmluvou vo forme notárskej zápisnice dňa 7. januára 2004.

Zákon o konkurze a vyrovnaní č. 321/1991 Zb. v ust. § 7 ods. 4 rieši zmenu veriteľa pohľadávky počas konkurzu.

Prvostupňový súd skúmal, či došlo k zmene veriteľa pohľadávky počas konkurzu v zmysle ust. § 7 ods. 4 ZKV a dospel k právne správne záveru, že neboli splnené podmienky uvedené v ust. § 7 ods. 4 ZKV vyžadované pre zmenu veriteľa pohľadávky.

Preto je žalovaný stále konkurzným veriteľom.

Odvolačný súd sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že pohľadávka žalovaného je pohľadávkou, ktorá je pohľadávkou vykonateľnou, keďže za vykonateľné pohľadávky je potrebné považovať aj tie pohľadávky, pre ktoré osobitný zákon pripúšťa ich exekúciu.

Žalobca pri uplatnení popretia vykonateľnej pohľadávky podľa ust. § 23 ods. 3 ZKV v spojení s ust. § 24 ZKV je taktiež určovacou žalobou, pri ktorej súd zisťuje, či exekučný titul zaväzuje úpadcu a či po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti nastala, resp. nenastala právna skutočnosť majúca za následok zánik alebo zmenu uloženej povinnosti, resp. touto skutočnosťou došlo k zmene povinného subjektu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že k takejto právnej skutočnosti nedošlo.

Odvolačný súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Keďže úspešnému účastníkovi - žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, odvolací súd mu ich preto nepriznal.

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 16. marca 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.